

Posudek diplomové práce

Jméno autora práce: Bc. Sandra Wenig

Název diplomové práce: Syndrom rodičovského vyhoření v souvislosti s raným temperamentem dítěte

Vedoucí – Mgr. Zdeňka Bajgarová, Ph.D.

Sandra Wenig si pro svou diplomovou práci zvolila aktuální a v mezinárodním výzkumu hojně citované téma rodičovského vyhoření. Zaměřila se ve vztahu k němu na proměnnou dětského temperamentu, který je prozatím ve výzkumu spíše opomíjen. Vzhledem k vyšší prevalenci rodičovského vyhoření u rodičů malých dětí se specificky zaměřila na ohroženou skupinu matek dětí do tří let věku, kladem studie je i omezení vzorku na matky pouze jednoho dítěte, v důsledku tohoto rozhodnutí byly eliminovány některé potencionální intervenující proměnné. Téma nejspíš mohla zakoušet i osobně jako maminka dítěte v batolecím věku, která se pokouší skloubit zakončování svého studia s mateřskou rolí.

Teoretická část práce je členěna do 4 kapitol, které celkem dopodrobna představují témata rodičovského vyhoření, temperamentu a jejich vzájemných vztahů, text poskytuje dostatečnou oporu pro následnou část praktickou. Teoretická část je poměrně rozsáhlá, myslím, že zejména v obecném tématu temperamentu mohla být autorka úspornější a směřovat k částem teorie relevantním pro DP. Také se objevovaly některé nepřesnosti a neobratnosti dané překladem z anglického jazyka. Na některých místech se objevují chyby v členění kapitol (např. 2.2.2 Faktory na straně dítěte referuje pouze o osobnostních vlastnostech, pod tím je podřazena 2.2.2.1 *Specifické potřeby dítěte*). Kapitolám s jednotlivými tématy by také slušelo provázání nějakou doprovodnou sjednocující linkou.

Cílem praktické části práce bylo „zjistit, zda existuje statisticky významný vztah mezi raným temperamentem dítěte a syndromem rodičovského vyhoření.“ (s. 51). Autorka si stanovila celkem 7 hypotéz, operacionalizace proměnných v nich není úplně přesná (např. častější negativně emocionální reakce versus méně častá negativně emocionální reakce v H1). Sandra zvolila pro naplnění svého cíle vhodné metody, dokázala získat celkem úctyhodný vzorek 336 matek s jedním dítětem do tří let věku. Vzorek je bohužel nereprezentativní vzhledem k populaci (vysoké procento VŠ, úplné rodiny), takže druhý cíl práce – „zmapovat situaci rodičovského vyhoření v České republice ve specifickém okruhu žen s jedním dítětem“ nemohl být naplněn. (Limity dané výběrem vzorku ovšem Sandra v Diskusi zmiňuje). Data byla analyzována v souladu se zásadami statistické analýzy a přehledně prezentována ve výsledkové části (postrádala jsem pouze grafy rozdílů v jednotlivých škálách rodičovského vyhoření u matek s a bez dítěte se specifickými potřebami). V Diskusi se podle mého názoru negativně projevil nedostatek času pro dokončování práce. Na některých místech dochází k závěrům, které výsledkům úplně neodpovídají (např. na s. 70 spojuje vyhoření s nepravidelnou rytmičností dítěte, negativní reakcí na nové podněty, nízkou přizpůsobivostí a celkově převažující negativní náladou u dítěte, což je spíše popis obtížného temperamentu kojence než rysy měřené pomocí dotazníků Rothbartové). Měla jsem dojem, že interpretace zjištěného mohla být propracovanější (např. vysvětlení rozdílu v signifikanci vztahů mezi temperamentem a vyhořením u matek kojenců a batolat). V Diskusi se také více projevil jazykové a stylistické nedostatky textu (viz níže).

Formální hodnocení: Sandra ve své práci vycházela z dostatečného množství relevantních zahraničních studií, dodržovala citační normu. Výhrady mám ke gramatické a stylistické podobě textu. Vyskytují se v něm překlady, chyby v psaní čarek ve větě i mezi větami, nesprávně skloňované tvary jmen po předložkách.

Souhrnné hodnocení: Sandra Wenig si pro svou diplomovou práci zvolila aktuální a zajímavé téma mateřského vyhoření ve vztahu k ranému temperamentu dítěte, cíl práce se jí podařilo naplnit i přes výše uvedené výhrady **hodnotím práci známkou výborně a doporučuji ji k obhajobě.**

V Českých Budějovicích dne 22.1. 2024

Mgr. Zdeňka Bajgarová, Ph.D.